

GÄLLIVARE

KOMMUNBLAD

NR 1 1972

ÄRGÅNG 3

Kommunens affärer är vardagsnära som i den stora familjen

ommunalfunktionerna administreras i stor utsträckning av stat, landsting och kommun. Det finns de som anser att kommunen är människorna närmast och mest påminner om den minsta gemenskapen – familjen. Då landstinget också är sekundärkommun och kommunbegreppet även finns inom kyrkan bör konstateras att det helt visst avser den borgerliga prärikkommunen. Landstinget har specialinriktat, både ekonomiskt och geografiskt stort verksamhetsfält, än mer staten med sin vittförgrenade apparat och kyrkan är ju särpräglad. Liknelser tål sällan att utvecklas länge, men ett stycke på vägen kan vi gå ihop med. Problemen är handfasta konkreta och vardagsnära som i den stora familjen med far och mor, barn, svärföräldrar. Inkomsten, lönen för familjen, skatteintäkten för kommunen, vill inte räcka till för alla språk och utgifter. Det är inte bara

kostnader för dagen – vissa åtgärder medför stora driftsutgifter i framtiden. Familjen lånar till bilköp, kommunen till skolbygget, båda måste räkna med amorteringar och ränta som en redan in-tecknad del av framtida inkomster. Sedan lönen, respektive skatten fastställt gäller det att se till så familjemedlemmarnas angelägnaste behov rimligen tillgodoses inom den givna ramen.

Inom kommunfamiljen kan nämnas tre tunga utgiftsposter för de unga skolan för de äldre del av sociala kostnader för alla miljö; sport och friluftsliv, parker med mera.

● De unga bör få bästa tänkbara utgångsläge för sin framtid och grunden är god undervisning. Av våra cirka 25.500 kommuninnevånare är ungefär en femtedel, femtusent, i skolåldern. Undervisningen kostar i år cirka

8.000 kronor per elev. Kostnaden har inemot fyrdubblats under 1960-talet.

● De äldre, med sina ofta tunga dagsverken bakom sig är många och behöver en stor del av de sociala utgifterna. Åldringsvården slutar på omkring åtta miljoner kronor, vartill kommer folkpensionskostnader med cirka 3,5 miljoner kronor. De sociala totalkostnaderna – i år 22 miljoner – har under 1960-talet också ungefär fyrdubblats inom kommunen.

● Miljön påverkas av många inslag i tillvaron, bland annat sport och friluftsliv, parker – anläggningar och drift gäller alla och kostar oss omkring fem procent av de kommunala driftsutgifterna under året.

Avsikten med den kommuninformation vi nu sänder ut är bland annat att ge en koncentrerad bild av vad ekonomin medgett för målsättningar under 1972, det vill säga kommunens budget. Press, radio och de politiska partierna strävar dessutom att informera i ämnet. Den arbetsammaste men troligen effektivaste formen är personliga samtal. Den som önskar kan givetvis den vägen kontakta mig eller andra i kommunstyrelse och fullmäktige.

Med hälsning

kommunstyrelsens ordförande

- Antalet skattekrönor ökar. Läs om hur kommunens pengar används under budgetåret 1972. Sidan 2.
- Kommunens utgifter blir under 1972 cirka 150 miljoner kronor. Driften, skötseln, av kommunen går på cirka 120 miljoner. Sidan 3.
- Första utbyggnadsetappen av Dundret verkställs under året. Försiktig satsning görs på turismen.

- De tre "tunga" utgiftsposterna är skolorna, sociala sektorn samt stadsbyggnad, sport-, bad- och friluftsliv. Sidorna 6–7.
- Bostadsbyggnadsprogrammet för Gällivare kommun åren 1972–1976. Sidan 7.
- Åren 1972–76 planeras investeringar i Gällivare kommun för totalt över 165 miljoner kronor.

Dundret, platsen för rekreation och turism

— I år verkställs det av fullmäktige 1968 fattade principbeslutet om en första utbyggnadsetapp av Dundret, säger planeringschef Kurt Johansson. Resultatet av denna byggetapp blir bland annat fyra liftar, backar, vägar och ledningar till ett stugbyområde med 20 stugor samt en centralbyggnad.

Centralbyggnaden, "Björnfällan" kallad och ritad av den finländske arkitekten Esko Lahmola — pappa till bland annat det kända Björnidet och Luosto torrfruhotell i finska Lappland — innehåller bland annat

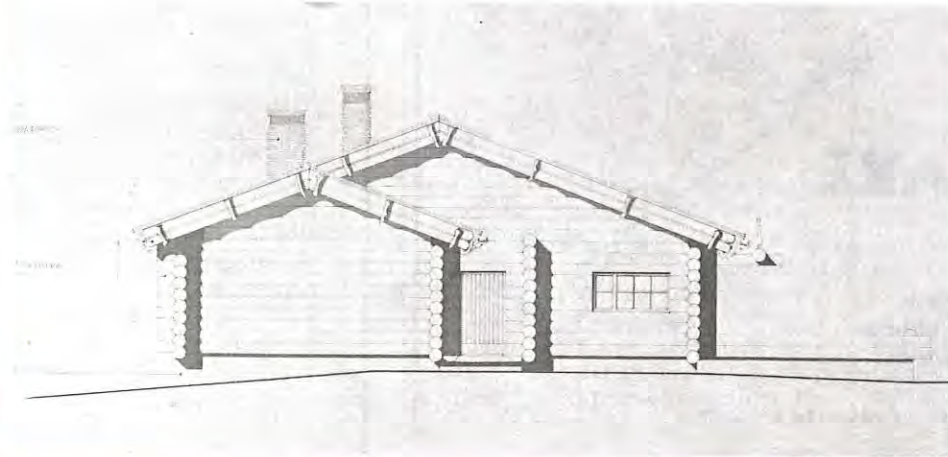
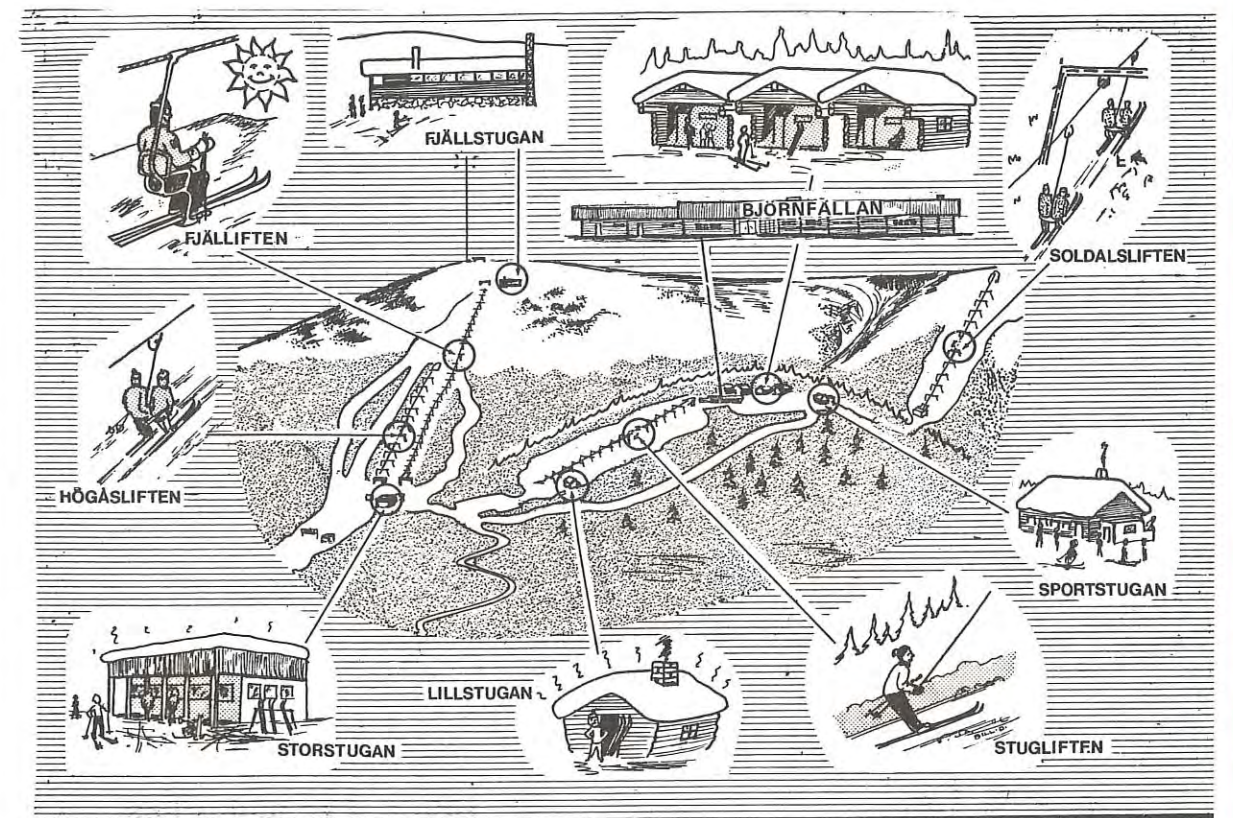
- två bastur med avsvlningsbassäng på 9 x 4 meter,
- dagrum för stugbyn, serveringslokal, reception,
- vaktmästeri, personalutrymmen etc.

Vidare blir det en särskild byggnadsdel för offentlig dusch samt toaletter.

Avsikten med "Björnfällan", centralbyggnaden i fritidsanläggningen på Dundret, är att den skall vara en dagrums- och badrumskomplettering till stugbyn. Dessutom skall den tjänstgöra som hjärtat i en motionsanläggning för samhällets del med elbelysta löpstigar och skidspår. Som sådan blir den kärnan i en eventuellt kommande storsportanläggning i kommunen.

— När det gäller Dundret har satsningen på turismen skett försiktigt, framhåller Kurt Johansson. I första hand har vi sökt tillgodose ortsbefolkningens behov av rekreation.

Men samtidigt har planeringen gått ut på att skapa möjligheter att även — om så blir påkallat — ta hand om en expanderande turism i stort.

DUNDRET — Gällivare

LOGI I FJÄLLSTUGOR:

den 20/3—1/5
övrig tid
över tre dygn

60 kr/dygn
48 kr/dygn
40 kr/dygn

LIFTPRISER

Årskort sen
Årskort jun.
Årskort ungdom

200 kr
140 kr
120 kr

Veckokort

Dagskort
Skolkort, dags med ledare
Enkel biljett
Enkel främjandebiljett

70 kr
15 kr
5 kr
1:50 kr
1:20 kr

**Flera serveringar
Stor husvagnsparkering**

Beställningar hos vaktmästaren tel. 0970/136 70 eller sporthallen 216 50

Välkommen till Dundret — en vintersportanläggning i toppklass och med valmöjligheter.

TURISTNÄMNDEN

Skattekrönorna ökar med 9,9 procent

Vi tittar närmare på olika utgifter

— Antalet skattekrönor enligt 1971 års taxering uppgår för vår del till 2.861.192, säger kommunalrådet Gunnar Lidman. Det innebär en ökning från föregående år med 9,9 procent.

Kostnadsutvecklingen för respektive huvudtitlar visar följande förändringar mellan 1971 och 1972 års budget:

	Ökning respektive minskning Bruttokostnad	Nettokostnad
● Central förvaltning	17,0 %	17,4 %
● Rätts- och samhällsskydd samt folkbokföring och beskattningsväsen	26,3 %	6,7 %
● Fastighetsförvaltning och bostadsförsörjning ..	14,0 %	23,6 %
● Stadsbyggnad, gatu- och parkförvaltning, sport och friluftsliv	14,9 %	13,9 %
● Näringsliv	102,1 %	135,4 %
● Industriell verksamhet	11,3 %	-9,7 %
● Undervisning och kulturell verksamhet ...	9,5 %	15,4 %
● Socialvård och socialförsäkring	22,3 %	22,4 %
● Hälso- och sjukvård	8,6 %	10,1 %
Genomsnittlig ökning exklusive finansförvaltningen	25,1 %	26,1 %

Kommentar till budgeten

— Ser vi till budgeten för 1972 vill jag gärna komma med några kommentarer, framhåller Gunnar Lidman.

□ Bland utgifterna för året finner vi bland annat en investering på 5 miljoner kronor för tillbyggnad av omskolningscentrum i Gällivare. Omskolningskurser av olika slag och långd utbildningslinjer. Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, är huvudman för verksamheten förlagd till kommunen.

Nu sätts en tillbyggnad igång som för åren 1972-73 totalt kommer att röra sig om cirka 12 miljoner kronor.

Kommunen står som byggherre och ägare till byggnaden som sedan hyrs ut till AMS.

Avtalet innebär för kommunen och dess skattebetalare

att staten genom AMS betalar statsbidrag för anläggningskostnaden,

att kommunen dessutom får fullt betalt för verkliga kostnaderna på bland annat kapitalet (ränta på amortering) samt driften genom de årliga hyresbeloppen.

□ **Skolor:** Utgifterna för skolbyggen under 1972 upptar drygt 1 miljon kronor och avser den nya "Bäckskolan" i Malmberget, "Alléskolan" i Malmberget, "Parksolan" i Gällivare samt två lågstadieskolor är planerade byggas åren 1973-1976.

Även yrkesskole delen av gymnasieskolan i Malmberget behöver nya lokaler.

Totalt beräknas investeringarna i skollokaler uppgå till cirka 12,6 miljoner kronor under perioden 1972-1976.

□ **Folkets Hus:** Folkets Hus och Biblioteket i Malmberget kommer att dra en kostnad på cirka 2,2 miljoner kronor under 1972. Arbetena med byggnaderna pågår för fullt och beräknas bli klara våren 1973. Av byggkostnaden betalar kommunen biblioteksdelen. För själva Folkets Hus utgår bidrag enligt gällande regler till den del som gäller samlingslokalen. Huvudparten av kostnaderna betalas av Folkets Hus föreningen.

Bland andra byggnader märks att kommunen under 1972 satsar 150.000 kronor (projekteringskostnader) för att bygga ett garage med förråd, verkstad, kontor med mera för kommunförvaltningens arbetskontors räkning.

□ **Vägar och gator:** På vägar och gator satsar kommunen hårt, nu liksom under tidigare år. Bland under 1972 aktuella vägplaner märks

dels anläggning av vägar inom nya bostadsområdena Södra Mosebacke och Folkets Parkområdet,

dels upprustning av äldre gator framförallt i Koskullskulle, Malmsta och Karhaområdet.

Den under året satsade summan kommer att bli cirka 5 miljoner kronor.

□ **Vatten och avlopp:** Utgifterna för vatten och avlopp under 1972 rör sig om närmare 5 miljoner kronor. Arbetena hänger intimt samman med utbyggnaderna av de nya bostadsområdena. En stor del av summan faller dock på upprustning av gamla vatten- och avloppsanläggningar i Markitta, nyanläggningar i Skaulo samt Puoltikasvaara.

□ **Parker:** Park- och naturvårdsarbeten kommer att ske för cirka 625.000 kronor under året. Satsningen gäller en fortsatt exploatering av Sjöparkområdet i Gällivare, Elevhemsparken i Malmberget samt ett stort antal mindre grönområden.

150 miljoner kronor kostar det att hålla kommunen igång 1972 och satsa på framtiden

— De totala utgifterna för vår kommun blir under 1972 cirka 150 miljoner kronor, säger planeringschef Kurt Johansson, Gällivare. Så mycket kostar det att hålla igång verksamheten och samtidigt satsa på en tryggad framtid genom vettiga investeringar.

□ Av årets utgifter kostar själva driften, det vill säga skötseln av kommunen, i runda tal cirka 120 miljoner

kronor. Cirka 30 miljoner kronor faller på kapitalsidan (amorteringar, nyinvesteringar i byggnader, vägar, vatten och avlopp med mera).

□ De tunga utgiftsposterna är skolorna, socialsidan samt stadsbyggnad, sport-, bad- och fritidsanläggningar. Tillsammans tar dessa tre huvudtitlar under året hand om nära 80 miljoner kronor.

Inkomstmässigt täcks de 150 miljoner kronorna på följande sätt:

● Invånarnas egen satsning genom kommunskatten, cirka	48 miljoner kronor.
● Statliga skatteersättningar (bidrag), cirka	12 » »
● Bidrag från stat och landsting, cirka	30 » »
● Inkomster från avgifter (vatten, el med mera), intäkter från idrottsanläggningarna etc, cirka	18 » »
● Lån, cirka	10 » »
● Ur fonder, cirka	7 » »
● Räntor och amorteringsinkomster, intern debitering mellan kommunens förvaltningar, cirka	25 » »

GÄLLIVARE kommun

— stugbyar, fiskecamps, skidliftar, slalombackar, vandringsleder, fjällstugor och väl utbyggd service i tätorterna.

Skriv eller ring
Turistnämnden, Kommunalkontoret, 972 00 Gällivare. Tel 0970/110 00.

Några plock ur budgeten för år 1972

- Skolskjutsarna inom kommunen beräknas kosta 1,25 miljoner kronor.
- Brandförsvaret belastar kommunmedborgarna med ca 1,65 miljoner kronor.
- Kommunens hyresfastigheter drar en nettodriftkostnad på 1,53 miljoner kronor.
- Totalt omfattar kommunens löne- och personalomkostnader nära 50 miljoner kronor. Staten betalar av detta drygt 19 miljoner kronor (huvudsakligen lärarlöner).
- Bostadspolitiska åtgärder beräknas kosta ca 0,5 miljoner kronor.
- Parkförvaltningen drar en driftskostnad på drygt 1 miljoner kronor.
- Gällivare flygplats har beräknats kosta 1,6 miljoner kronor i drift. Intäkter har satts till ca 0,4 miljoner kronor.
- Kommunen har beräknat få in 2,8 miljoner kronor i VA-avgifter. Driftkostnaderna belöper sig dock till det dubbla beloppet.
- Lokaler och inventarier för skolorna belastar driftbudgeten med 9,4 miljoner kronor netto.
- Ålderdomshemmen kostar kommunen ca 5,8 miljoner kronor. I inackorderingsavgifter mm får kommunen in ca 1,3 miljoner kronor. Nettodriftskostnaden blir således 4,5 miljoner kronor.
- Kommunens färdtjänst har bedömts kosta 177.000 kronor under 1972.
- Hälsovårdsnämnden kostar kommunmedborgarna cirka 200.000 kronor.
- Ca 4,5 miljoner kronor betalar kommunen i räntor på anläggningslån o.dyl. Amorteringarna på lån uppgår till ca 3,4 miljoner kronor.
- 1970 års driftbudget gav ett överskott på 1,4 miljoner kronor som förbrukas i årets budget.

De 3 "tungas" utgifterna!

- De tre tunga utgiftsposterna i kommunen är
- skolorna
  - socialsidan,
  - stadsbyggnad-, sport-, bad- och fritidsanläggningar.

Dessa tre huvudtitlar tar under året hand om nära 80 miljoner kronor. Det återspeglar den satsning man gör för att ge de unga god undervisning som bästa tänkbara utgångsläge inför framtiden, åt de äldre skapa trygghet och trivsel på ålderns höst och åt alla kommunbor – oavsett år och kön – bidra till att påverka miljön i positiv riktning genom sport- och fritidsliv, parker mm.

1 8.300 kronor per elev

□ Det finns bland kommunens totalt 25.500 invånare ca 5.200 skolelever. De kostar tillsammans i sin undervisning för 1972 drygt 43 miljoner kronor, eller ca 8.300 kronor per elev.

- Av pengarna betalar
- staten ca hälften (lärarlönerna)
  - kommunen ca hälften (lokaler, inventarier, läromedel m.m.)
- Kostnaderna för skolan har under 1960-talet ungefär fyrdubblats inom kommunen.

Den här uppställningen visar hur driftbudgetens kostnader och intäkter för undervisningssektorn fördelas och ger nettokostnaden. (Avrundade siffror).

Titel	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Skoladministration	1.780.000	100.000	1.680.000
Lokaler och inventarier	9.810.000	410.000	9.400.000
Sociala anordningar för skolan	6.380.000	670.000	5.710.000
Pedagogiska anordningar	950.000	20.000	930.000
Grundskolan	16.960.000	14.450.000	2.510.000
Gymnasieskolan	6.720.000	5.770.000	950.000
Vuxenutbildningen	520.000	370.000	150.000
Övrig verksamhet	80.000	80.000	80.000
Summa	43.200.000	21.790.000	21.410.000

2 8 miljoner i åldringsvård

□ Socialsektorn, som kostar drygt 22 miljoner kronor för 1972, visar snabb expansion inom kommunen. Kostnaden har under 1960-talet ungefär fyrdubblats. Av socialutgifterna på 22 miljoner kronor utgör omkring

1,2 miljoner direkt understöd. Detta svarar mot endast cirka 1 procent (1/100) av kommunens totala budget. Största delposten är åldringsvården. Den uppgår till ca 8 miljoner kronor under 1972, följt av kostnaderna för

folkpensioneringen om ca 3,5 miljoner kronor.

Driftskostnaden för hela socialsektorn inom kommunen visar följande kostnader, intäkter och nettokostnader för 1972.

Titel	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Gemensam administration	2.210.000	500.000	1.710.000
Barn- och ungdomsvård	2.040.000	1.280.000	760.000
Institutioner för barn- och ungdomsvård	2.500.000	670.000	1.830.000
Nykterhetsvård	600.000	470.000	130.000
Socialhjälp	2.110.000	490.000	1.620.000
Åldringsvård	8.280.000	2.350.000	5.930.000
Folkpensionering	3.440.000	—	3.440.000
Övrig verksamhet	1.130.000	120.000	1.010.000
Summa	22.310.000	5.880.000	16.430.000

3 Sport och friluftsliv ökar

□ Gator, parker, sport och friluftsliv hör till kommunens tre tunga poster under 1972. De tar ca 10 procent av de kommunala driftskostnaderna under året. Mest kostar friluftsanläggningar samt sport, bad och friluftsliv som under 1972 drar totalt ca 4,6 miljoner kronor av driftbudgeten, fördelade på 1,2 miljoner i kapital-

tjänstkostnader, 953.000 till föreningsstöd, samt 2,4 miljoner i driftkostnader. Mot detta får ställas beräknade inkomster på ca 1,6 miljoner kronor.

Friluftsanläggningar samt sport, bad och friluftsliv har procentuellt ökat mest bland kommunens utgifter under 1960-talet. Från ca 400.000 kronor, det vill säga en 10-dubbling.

Utgiftsökningen speglar utbyggnaden av sporthallen i Malmberget, simhallen i Gällivare, badhuset i Malmberget, anläggningen för sport och friluftsliv på Dundret, samt ett antal bad- och idrottsplatser runt om i kommunen. Tabellen nedan visar driftskostnader (för 3:e huvudtiteln) enligt 1972 års stat:

Titel	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Byggnads- och planväsen, planeringskontor	2.170.000	30.000	2.140.000
Arbetskontor	2.050.000	30.000	2.020.000
Centralförråd	20.000	—	20.000
Ej statsbidragsberättigade trafikleder	870.000	—	870.000
Offentlig renhållning	100.000	—	100.000
Offentlig belysning	250.000	—	250.000
Parkförvaltning	1.220.000	—	1.220.000
Friluftsanläggningar	670.000	360.000	310.000
Sport, bad och friluftsliv	3.890.000	1.250.000	2.640.000
Summa	11.240.000	1.670.000	9.570.000

BOSTADSBYGGANDET ÅREN 1972 – 1976

Lägenhetsproduktionen 1972–1976

Programmet för bostadsbyggnadet omfattar för första gången hela kommunen. Målsättningen för befolkningsutvecklingen antas leda till att kommunen 1980 har ca 25.000 invånare.

Behovet av nya bostäder har för åren 1972–79 uppskattats till drygt 2.100 lägenheter, varav 1.400 lägenheter behöver påbörjas under 5-årsperioden 1972–76. Av dessa beräknas 1.350 lägenheter uppföras inom centralorten, d.v.s. Gällivare–Malmberget–Koskullskulle, resterande 50 lägenheter inom kommunen i övrigt.

– Siffrorna är givetvis inte låsta. De beror bl.a. på näringslivets utveckling och den efterfrågan på lägenheter som följer med detta, framhåller Roger Grape, planeringskontoret. Ca hälften av de planerade nya lägenheterna omfattar småhus. Detta återspeglar den stora efterfrågan på småhus som för närvarande råder inom kommunen.

□ GÄLLIVARE

- Silfwerbrandshöjden E)
- Hedeberga I E)
- » II E)
- Lasarettområdet F)
- Folkets Parkområdet E)
- Kv. Domherren F)
- Kv. Alkan-Beckasinen F)
- Björkmansheden E)
- Kv. Nämndemannen m.fl. E)
- Kv. Oxeln F)
- Kv. Enen F)
- Kv. Boken F)
- Mellanområdet E) o. F)

□ MALMBERGET

- N:a Mosebacke E)
- S:a Mosebacke E) *
- Kv. Järven–Järpen F)
- Kv. Krassen F)
- Hermelinstippenomr. F)
- Mellanområdet E) o. F)
- Ö:a Malmberget E)

□ KOSKULLSKULLE

- Solbacken E)
- Södermalm E)

□ LANDSBYGDEN E)

	1972	1973	1974	1975	1976	S:a lgh
Gällivare	15	40				55
Malmberget	10					10
Koskullskulle			30			30
Landsbygd	78	66				144
Mellanområden	92	40				132
Övrigt		72				72
Malmberget				50		50
Övrigt		5				5
Mellanområden	8					8
Övrigt			24			24
Mellanområden				27	27	54
Övrigt					36	36
Mellanområden					85	85
Malmberget	5	5				10
Övrigt	42	5	7			54
Mellanområden	72					72
Övrigt				36		36
Mellanområden		50	50			100
Övrigt		95	168	50		313
Mellanområden				10	10	20
Malmberget	5	5	10			20
Övrigt				20		20
Landsbygd	10	10	10	10	10	50
Summa	337	393	309	193	168	1400

E) = Egnahem

F) = Flerfamiljshus

* Under 1971 har härutöver påbörjats 79 egnahem, vilka kommer att försäljas under våren och sommaren 1972.

Gällivare kommuns investeringsplan för 5-årsperioden 1972-1976 omsluter totalt över 165 miljoner kronor. Här nedan redovisas fördelningen på de olika titlarna under perioden.

Huvudtitel	1972	1973	1974	1975	1976	Summa
☐ Rätts- och samhällsskydd mm		600.000				600.000
☐ Fastighetsförvaltning och bostadsförsörjning	5.000.000	7.000.000	750.000	8.200.000	6.500.000	27.450.000
☐ Stadsbyggnad, gatu- och parkförvaltning, sport och friluftsliv	8.182.000	11.140.000	11.550.000	11.700.000	12.750.000	55.322.000
☐ Näringsliv	1.650.000		200.000	2.000.000	2.000.000	5.850.000
☐ Industriell verksamhet	5.354.000	7.750.000	8.950.000	8.700.000	10.100.000	40.854.000
☐ Undervisning och annan kulturell verksamhet	3.325.000	6.350.000	6.700.000	700.000		17.075.000
☐ Socialvård och socialförsäkringar	130.000	1.700.000	2.950.000	2.500.000	2.500.000	9.780.000
☐ Inventarier, fordon, stadigvarande undervisningsmaterial mm	1.913.000	2.500.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	10.413.000
Summa kronor	25.554.000	37.040.000	33.100.000	35.800.000	35.800.000	167.344.000